

POSTANOWIENIE KOMISARZA WYBORCZEGO WE WROCŁAWIU II

z dnia 7 czerwca 2018 r.

w sprawie podziału Gminy Wisznia Mała na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby wybieranych radnych w każdym okręgu

Działając na podstawie art. 17 § 2 i art. 167 § 1 pkt 1, w związku z art. 373 i 417 § 1-3, art. 418 § 1 oraz art. 419 § 1-2 i § 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U z 2018 r. poz. 754 i 1000), po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego na dokonanie przez Radę Gminy Wisznia Mała zgodnego z prawem podziału na okręgi wyborcze Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II

postanawia

- 1) **stwierdzić niewykonanie** przez Radę Gminy Wisznia Mała w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie podziału Gminy Wisznia Mała na okręgi wyborcze;
- 2) **dokonać podziału** Gminy Wisznia Mała na okręgi wyborcze, ustalić ich granice i numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu, w sposób określony w załączniku do niniejszego postanowienia.

Uzasadnienie

W dniu 28 marca 2018 r. Rada Gminy Wisznia Mała podjęła uchwałę nr VII/XLI/334/18 w sprawie podziału Gminy Wisznia Mała na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu.

W dniu 3 kwietnia 2018 r. do Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II wpłynęła skarga wyborców Gminy Wisznia Mała na ustalony przedmiotową uchwałą podział na okręgi wyborcze. Postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2018 r. Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II, po analizie dokonanej przez Radę Gminy Wisznia Mała uchwałą z dnia 28 marca 2018 r. podziału na okręgi wyborcze, oddalił skargę wyborców. Na powyższe postanowienie Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II w dniu 18 kwietnia 2018 r. do Państwowej Komisji Wyborczej wpłynęło odwołanie.

Po ponownej weryfikacji danych dotyczących liczby mieszkańców w Gminie Wisznia Mała w oparciu o otrzymaną w dniu 14 maja 2018 r. zaktualizowaną informację o liczbie mieszkańców Gminy i tworzących ją jednostek pomocniczych, Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II ustalił, iż uprzednio przesłane dane liczbowe dotyczyły nie liczby mieszkańców, a liczby wyborców ujętych w stałym rejestrze wyborców w podziale na poszczególne sołectwa.

Mając powyższe na względzie Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II postanowieniem z dnia 16 maja 2018 r. uchylił swoje wcześniejsze postanowienie z 9 kwietnia 2018 r., którym oddalił skargę wyborców.

Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 28 maja 2018 r. w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II postanowiła pozostawić odwołanie bez rozpoznania z uwagi na uchylenie przez Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II postanowienia z dnia 9 kwietnia 2018 r. w sprawie skargi na ustalenia przez Radę Gminy Wisznia Mała podziału na okręgi wyborcze.

Ponadto Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II postanowieniem z dnia 16 maja 2018 r. wezwał Radę Gminy Wisznia Mała do dokonania podziału na okręgi Gminy Wisznia Mała w sposób zgodny z prawem w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 maja 2018 r.

Rada Gminy Wisznia Mała w terminie wskazanym powyżej nie dokonała podziału Gminy Wisznia Mała na okręgi wyborcze. Pismem z dnia 30 maja 2018 r. Przewodnicząca Rady Gminy Wisznia Mała poinformowała Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II, iż Rada Gminy nie dokona zmiany uchwały Nr VII/XLI/334/18 z dnia 28 marca 2018 r. z uwagi na fakt, iż nie ma możliwości dokonania podziału bez naruszenia zasad i przepisów wynikających z prawa wyborczego.

Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 417 § 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U z 2018 r. poz. 754 i 1000) w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jak wynika z art. 417 § 2 zdanie drugie Kodeksu wyborczego w sytuacjach, gdy konieczność taka wynika z wymogu zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa, o której mowa w art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego, dopuszczalne jest łączenie jednostek pomocniczych gminy lub ich dzielenie na dwa lub więcej okręgów wyborczych. Ponadto, stosownie do art. 417 § 3 Kodeksu wyborczego,

jednostkę pomocniczą gminy dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych również wtedy, gdy w gminie liczącej do 20.000 mieszkańców liczba radnych wybieranych w danej jednostce pomocniczej byłaby większa niż 1.

Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z art. 419 § 1 Kodeksu wyborczego podział gminy na okręgi wyborcze jest stały i może być zmieniany wyłącznie w przypadku zajścia przesłanek określonych w art. 421 § 1 Kodeksu wyborczego. Zmiana podziału na okręgi wyborcze w przypadku, gdy nie ma takiej konieczności, np. w odniesieniu do okręgów wyborczych, które są zgodne z przepisami Kodeksu wyborczego, stanowi naruszenie art. 419 § 1 ustawy Kodeks wyborczy.

Działając na podstawie art. 373 § 1 i § 2 Kodeksu wyborczego, Wojewoda Dolnośląski zarządzeniem nr 61 z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia liczby radnych Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, radnych rad powiatów i rad gmin w Województwie Dolnośląskim ustalił, że liczba radnych wybieranych do Rady Gminy Wisznia Mała wynosi 15.

Gmina Wisznia Mała składa się z 16 jednostek pomocniczych-sołectw i wg stanu na 31 grudnia 2017 r. liczyła 9833 mieszkańców.

Ze wstępnego podzielenia liczby mieszkańców poszczególnych sołectw przez jednolitą normę przedstawicielstwa (655,53) wynika, że:

- sołectwa: Ligota Piękna (1,56), Psary (1,66), Szewce (1,64), Strzeszów (1,54) i Szymanów (1,501) - powinny zostać, co do zasady, podzielone na 2 okręgi wyborcze;
- sołectwa: Kryniczno (0,78), Krzyżanowice (0,85), Malin (0,98), Ozorowice (0,67), Piotrkowiczki (0,59), Rogoź (0,63) i Wisznia Mała (1,27) - co do zasady mogą samodzielnie tworzyć jednomandatowe okręgi wyborcze;
- pozostałe sołectwa tj. Machnice (0,31), Mienice (0,42), Pierwoszków (0,40) i Wysoki Kościół (0,20) nie mogą samodzielnie stanowić okręgów wyborczych.

Z wstępnego podziału wynika, że liczba mandatów (18) byłaby większa od liczby radnych wybieranych w Gminie Wisznia Mała (15). Oznacza to, iż nadwyżkowe mandaty należałoby odjąć w okręgach utworzonych na obszarze sołectw, w których norma przedstawicielstwa byłaby najmniejsza. Ponadto układ przestrzenny Gminy Wisznia Mała w powiązaniu z liczbą mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych leżących na obszarze tej gminy jest tego rodzaju, że niemożliwe jest w każdym przypadku zachowanie zasady, o której mowa w art. 417 § 2 zdanie pierwsze Kodeksu wyborczego, że okręgiem wyborczym jest sołectwo o normie przedstawicielstwa od 0,5 do 1,4(9).

Zdaniem Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II w tej sytuacji zachodzi konieczność łączenia sołectw samodzielnie mogących stanowić okręg wyborczy z innymi sołectwami lub częściami sołectw. Układ przestrzenny gminy w powiązaniu z liczbą mieszkańców nie pozwala na dokonanie podziału w taki sposób, aby powstało 15 okręgów wyborczych i nie zostały naruszone zasady ich tworzenia wynikające z Kodeksu wyborczego. Tego rodzaju działanie w ocenie Komisarza Wyborczego jest w tym przypadku dopuszczalne i konieczne celem odjęcia mandatów nadwyżkowych.

W ocenie Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II, układ przestrzenny gminy w powiązaniu z liczbą mieszkańców warunkuje wystąpienie nieuniknionych odstępstw od zasad, tj. łączenie sołectw samodzielnych z niesamodzielnymi lub części sołectw i innymi sołectwami lub ich częściami, celem zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa.

W ocenie Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II, co prawda istnieje alternatywny podział Gminy Wisznia Mała na okręgi wyborcze, jednak będzie on również powodował wystąpienie odstępstw od zasad określonych w Kodeksie wyborczym. Dokonanie alternatywnego podziału Gminy Wisznia Mała na okręgi wyborcze, w sposób radykalny spowoduje zmianę granic okręgów wyborczych, tj. dotychczasowy podział ulegnie zmianie w szerszym zakresie niż jest to konieczne, celem dostosowania obecnego podziału do stanu zgodnego z przepisami prawa wyborczego.

Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II, mając na względzie powyższe oraz stałość podziału na okręgi wyborcze, postanowił zatem dokonać podziału Gminy Wisznia Mała na okręgi wyborcze tylko w niezbędnym zakresie, który w ocenie Komisarza w sposób najbardziej pełny zachowuje stałość podziału gminy na okręgi wyborcze i jednocześnie powoduje, iż podział gminy na okręgi wyborcze spełnia wymogi ustawowe.

W tej materii Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II podziela pogląd Państwowej Komisji Wyborczej, że odstępstwa od zasady określonej w art. 419 § 1 Kodeksu wyborczego nie mogą być interpretowane rozszerzająco. Niedopuszczalne jest zatem dokonywanie innych zmian w podziale gminy na okręgi wyborcze, niż tylko tych koniecznych, celem doprowadzenia podziału do stanu zgodnego z prawem. Dokonywanie zmian, ponad te konieczne, nie uzasadnia również art. 12 ust 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. 2018, poz. 130), gdyż gminy dokonując podziału na okręgi wyborczy muszą kierować się treścią art. 417 – 419 Kodeksu wyborczego, a więc uwzględniać zasadę stałości okręgów wyborczych.

W ocenie Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II należy zachować dotychczasowy kształt okręgów wyborczych Gminy Wisznia Mała ustalony uchwałą Rady nr VI/XXIII/199/12 z dnia 31 października 2012 r. i dokonać zmian tylko w niezbędnym zakresie wskazanym i umotywowanym poniżej.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż w ocenie Komisarza, podzielenie sołectwa Strzeszów na dwie części (okręgi), gdzie jedna część stanowi obszar jednostki pomocniczej gminy o ułamkowej liczbie mandatów, jaka wynika z zastosowania jednolitej normy przedstawicielstwa równej 0,49, jest sprzeczne z brzmieniem art. 417§ 2 i 3 Kodeksu wyborczego. W ocenie Komisarza dokonując podziału sołectwa Strzeszów należało przestrzegać zasady, zgodnie z którą okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy lub jej część o ułamkowej liczbie mandatów wynikających z zastosowania normy przedstawicielstwa mieszczącej się w granicach od 0,5 do 1,4(9).

Zatem za celowe uznaje Komisarz dokonanie zmiany granic okręgu wyborczego nr 5 poprzez włączenie w jego obszar części ulicy Lipowej sołectwa Strzeszów o następujących numerach posesji: 71, 73, 75, 77, 79, 81, 83, 85, 87 oraz 32, 34, 36 i 36B. Z informacji uzyskanej z Urzędu Gminy Wisznia Mała, liczba mieszkańców, wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. pod w/w numerami posesji w miejscowości Strzeszów wynosi 28. Powyższe powoduje, iż ułamek liczby mandatów dla okręgu wyborczego utworzonego z części sołectwa Strzeszów wynosi 0,53.

Mając na względzie stałość podziału na okręgi wyborcze i konieczność dokonywania zmian tylko w niezbędnym zakresie, Komisarz nie kwestionuje połączenia części sołectwa Strzeszów z sołectwem Ozorowice (1,22). Ocena taka wynika z sytuacji, iż niemożliwe jest dokonanie alternatywnego podziału gminy w taki sposób, aby nie miały miejsca odstępstwa od zasad wynikających z Kodeksu wyborczego. Niemożliwe jest dokonanie innego podziału, aby był on w pełni zgodny z prawem wyborczym, to znaczy nie zachodziły odstępstwa od zasad.

Ponadto, zdaniem Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II, układ przestrzenny gminy w powiązaniu z liczbą mieszkańców poszczególnych sołectw nie pozwala na to, aby sołectwo Ozorowice mogło samodzielnie tworzyć okręg wyborczy. Sołectwo to, jako jedno z najmniejszych wg wyliczeń dokonanych przez Komisarza (0,67), musi zostać połączone czy to z częścią innego sołectwa (Strzeszów, Szewce), czy też, w sytuacji alternatywnego podziału, z sołectwem Mienice.

Zatem za celowe względami stałości, uznaje Komisarz utrzymanie podziału Gminy Wisznia Mała w zakresie okręgu wyborczego nr 5 w obecnym kształcie tj. poprzez połączenie sołectwa Ozorowice z częścią sołectwa Strzeszów, z zastrzeżeniem zmiany, o której powyżej. Ponadto Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II zwraca uwagę adresatów postanowienia, iż dokonując oceny stałości podziału, pomocniczo rozważył również argumenty pozakodeksowe, na które zwracał uwagę Wójt Gminy Wisznia Mała tj. połączenie drogowe, jedna parafia, jeden obwód szkolny, związki lokalne mieszkańców, itp. Poza tym za utrzymaniem obecnego podziału przemawia również spójność terytorialna okręgu wyborczego nr 5.

Rada Gminy Wisznia Mała bez uzasadnionej potrzeby, uchwałą nr VII/XLI/334/18 z dnia 28 marca 2018 r. dokonała zmiany podziału w zakresie okręgów wyborczych nr 12 i 13, poprzez przeniesienie ulicy Stawowej z okręgu wyborczego nr 13 do okręgu wyborczego nr 12.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 419 § 1 Kodeksu wyborczego podział gminy na okręgi jest stały i może być zmieniany wyłącznie w przypadku zajścia przesłanek określonych w ustawie. Dotychczasowy podział w tym zakresie był zgodny z przepisami prawa wyborczego, zmiana ta nie była konieczna. W takiej sytuacji rada gminy powinna ustalić granice okręgu wyborczego nr 13 takie, jak dotychczas. Nieprawidłowość tę należało usunąć pozostawiając ulicę Stawową w okręgu wyborczym nr 13.

Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II stwierdza, że dokonanie zmian w dotychczas obowiązującym podziale na okręgi wyborcze Gminy Wisznia Mała było konieczne, z uwagi na wzrost liczby mieszkańców w okręgu wyborczym nr 14 obejmującym sołectwo Szymanów (art. 421 §1 Kodeksu wyborczego). Wyliczony ułamek liczby mandatów dla tego okręgu wynosi 1,501, zatem stosownie do art. 417 § 3 pkt 1 Kodeksu wyborczego jednostka ta musi zostać podzielona na dwa okręgi wyborcze. Brak takiego podziału narusza zasadę określoną w tym przepisie.

Jednocześnie Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II zauważa, iż utworzenie na obszarze sołectwa Szymanów dwóch okręgów wyborczych, skutkuje powstaniem kolejnego mandatu nadwyżkowego.

Komisarz stwierdza, że analiza dotychczasowego podziału Gminy Wisznia Mała na okręgi, powoduje konieczność odjęcia mandatu nadwyżkowego, powstałego w wyniku podzielenia sołectwa Szymanów na dwa okręgi wyborcze.

Powstały mandat nadwyżkowy, zgodnie art. 419 § 2 pkt 2 Kodeksu wyborczego, należy odjąć w tym okręgu, w którym norma przedstawicielstwa jest najmniejsza. Jednocześnie układ przestrzenny Gminy w powiązaniu z liczbą mieszkańców jest tego rodzaju, iż nie istnieje inna możliwość odjęcia mandatu nadwyżkowego, niż utworzenie okręgu wyborczego z połączenia dwóch części różnych sołectw. Ponadto zastosowanie odstępstwa od zasad, celem zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa, jest możliwe tylko w przypadku połączenia części sołectwa Szymanów z częścią innego sołectwa. Możliwe jest połączenie części Szymanowa z częścią sołectwa Szewce (okręg nr 7) lub z częścią sołectwa Psary (okręg nr 12). Przyjęcie odmiennej interpretacji narusza zasadę stałości podziału i jednocześnie, z uwagi na obecny kształt okręgów wyborczych oraz układ przestrzenny gminy, powoduje powstanie kolejnych mandatów nadwyżkowych, czyli tworzenie okręgów z normą przedstawicielstwa powyżej 1,50 i dalszą zmianę granic okręgów wyborczych.

W ocenie Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II utworzenie okręgu wyborczego poprzez połączenie części sołectwa Szymanów graniczącego z częścią sołectwa Psary wynika z konieczności spełnienia wymogów określonych w art. 418 § 1 Kodeksu wyborczy. Dopuszczenie tego odstępstwa od zasad, jednocześnie w minimalnym stopniu ingeruje w stałość podziału. Co więcej, dokonanie alternatywnego podziału, który istnieje i na co zwracał uwagę Komisarz już wcześniej, będzie również powodowało konieczność łączenia części sołectwa z częścią innego sołectwa, dokonując jednocześnie dalej idących zmian w podziale.

Dokonując podziału, Komisarz kierował się przede wszystkim regulacjami kodeksowymi oraz zasadą stałości podziału wyrażoną w art. 419 § 1 Kodeksu wyborczego. Pomocniczo jednak rozważył więzi społeczne i lokalne łączące oba sołectwa. Sołectwo Szymanów i Psary w wyniku rozbudowy połączyły się. Pomiędzy miejscowościami granica administracyjna została zatarta, co więcej jedna z ulic, tj. ul. Łąkowa jest ulicą wspólną w obu sołectwach.

Ponadto, Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II postanowił uaktualnić opis granic okręgu wyborczego nr 8 poprzez dopisanie nowopowstałej ulicy Lawendowej w miejscowości Ligota Piękna utworzonej w dniu 30 maja 2018 r. uchwałą Rady Gminy Wisznia Mała nr VII/XLIII/356/18. Granice okręgu nie uległy zmianie.

W związku z tym, Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II działając na podstawie art. 17 § 2 i art. 167 § 1 pkt 1 Kodeksu wyborczego dokonał podziału Gminy Wisznia Mała na okręgi wyborcze, ustalił ich numery i granice w sposób określony w załączniku do niniejszego postanowienia.

Postanowienie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego oraz podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze Gminy Wisznia Mała.

Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II

Paulina Dobrosz-Dzierżanowska

Pouczenie:

Zgodnie z art. 420 § 2 Kodeksu wyborczego od niniejszego postanowienia Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II przysługuje odwołanie do Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 5 dni od daty doręczenia niniejszego postanowienia.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Wisznia Mała
2. Pan Paweł Hreniak – Wojewoda Dolnośląski
3. Pan Jakub Bronowicki – Wójt Gminy Wisznia Mała
4. Pan Wojciech Hermeliński – Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej.

Załącznik do postanowienia
Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II
z dnia 7 czerwca 2018 r.

Nr okręgu wyborczego	Granice okręgu	Liczba mandatów w okręgu
1	Sołectwo Wisznia Mała	1
2	Sołectwa: Machnice, Pierwoszów, Wysoki Kościół	1
3	Sołectwa: Piotrkowiczki, Mienice	1
4	Sołectwo Strzeszów ulice: Lipowa numery nieparzyste od numeru 1 do numeru 69 i numery parzyste od numeru 2 do numeru 30, Mienicka, Młynarska, Ozorowicka	1
5	Sołectwa: Ozorowice Strzeszów ulice: Lipowa numery 71, 73, 75, 77, 79, 81, 83, 85, 87 oraz 32, 34, 36 i 36B, Łąkowa, Osiedlowa, Polna	1
6	Sołectwo Szewce ulice: Wrocławska od numeru 9 do końca, Strzeszowska – numery nieparzyste od numeru 1 do końca oraz numery parzyste od numeru 74 do końca, Boczna, Sportowa, Nowa, Polna	1
7	Sołectwo Szewce ulice: Długa, Strzeszowska – numery parzyste od numeru 2 do numeru 72, Wrocławska od numeru 1 do numeru 8, Lotnicza, Rzemieślnicza,	1

	<p>Piekarnicza, Kwiatowa, Stacyjna, Kolejowa, Topolowa, Torowa, Irysowa, Liliowa, Zielona, Przemysłowa, Usługowa, Zakładowa, Warsztatowa</p>	
8	<p>Solectwo Ligota Piękna ulice: Sportowa, Akacyjowa, Działkowa, Fiołkowa, Jaśminowa, Kręta Krótka, Lawendowa, Leśna, Letniskowa, Modrzewiowa, Na Kolonii do numeru 74, Osiedlowa, Różana, Malinowa, Strzeszowska, Ogrodowa</p>	1
9	<p>Solectwo Ligota Piękna ulice: Główna, Aleja Brzozowa, Aleja Sosnowa, Brzoskwiniowa, Na Kolonii od numeru 75 do końca, Cicha, Stawowa, Wrzosowa, Polna, Wrocławska, Wiśniowa, Wąska, Leszczynowa, Prosta,</p>	1

	Lipowa, Łąkowa, Morelowa	
10	Solectwo Malin	1
11	Solectwa: Rogoź, Kryniczno z przysiółkiem Cienin i Raków	1
12	Solectwa: Psary ulice: Główna, Kasztanowa, Długa od numeru 1 do numeru 8 i numer 10, Łąkowa, Nowa, Polna, Willowa; Szymanów ulice: Liliowa, Lawendowa, Lotnicza numery parzyste od numeru 2 do numeru 66 i numery nieparzyste od numeru 21 do numeru 45, Łąkowa, Parkowa, Polna, Storczykowa, Kwiatowa, Widawska	1
13	Solectwo Psary ulice: Wolności, Rzemieślnicza, Rakowska, Malinowa, Długa od numeru 9 i numeru 11 do końca, Parkowa, Stawowa	1
14	Solectwo Szymanów ulice: Letnia, Lipowa, Mostowa, Ogrodnicza, Przy Krzyżu, Skrzydłata, Słoneczna,	1

	Sportowa, Szybowcowa, Wiosenna, Zimowa, Lotnicza numery parzyste od numeru 68 do końca i numery nieparzyste od numeru 51 do końca	
15	Sołectwo Krzyżanowice	1